

Halvledare

Halvledare

Periodiska systemet

(åtminstone den del som är viktig för en halvledarfysiker)

Kamerasensor

Miljontals pixlar med filter för rött, grönt eller blått

Varje pixel har en fotodiod

som detekterar ljuset

Lysdiod, LED, light emitting diode

Olika halvledare har olika bandgap och därmed olika färg

Figure 1. LED Emission Spectra

http://www.lpi.usra.edu/education/products/spectrometer/

Lysdiod, LED, light emitting diode

Halvledare har stort brytningsindex n. Hög reflektivitet mot luft samt total internreflektion gör det svårt att få ut ljuset.

http://www.tf.uni-kiel.de/matwis/amat/semi_en/kap_7/advanced/t7_1_2.html

=	(		
_			
=			

Diodlaser

Stimulerad emission (laser) kräver:

- Många elektroner och hål => stor ström
- Mycket ljus => speglar (men klyvd yta räcker ofta)

Gallium i kisel => brist på elektron (och proton!); p-typ

E_C

Periodiska systemet

(åtminstone den del som är viktig för en halvledarfysiker)

Plattkondensator - Fälteffekt-transistor (MOSFET)

Kamerasensor

Diod = pn-övergång

n-typ: innehåller donatorer, dvs atomer med en extra elektron och en extra proton. Elektronerna diffunderar iväg och lämnar efter sig ett överskott av protoner.

p-typ: innehåller acceptorer, dvs atomer som saknar en elektron och en proton.
Hål diffunderar iväg och lämnar efter sig ett underskott av protoner.

Därmed uppkommer ett elektriskt fält som hindrar fler elektroner och hål från att diffundera över till andra sidan. De upplever ett potentialsteg

Diod = pn-övergång

Därmed uppkommer ett elektriskt fält som hindrar fler elektroner och hål från att diffundera över till andra sidan. De upplever ett potentialsteg

Vid framspänning minskar potentialsteget, vid backspänning ökar det. Därmed börjar det flyta en ström:

$$I = I_0 \left(e^{eU/\eta kT} - 1 \right), \quad (1 \le \eta \le 2)$$

Kamerasensor

Solceller Halvledare

- Band av möjliga energier separerade av bandgapet
- Elektronerna delas av alla atomer
   => kan leda ström
- Dopning ger två typer av kontakter

Diodlaser

